

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/168/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6711213089
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Mikulaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6711213089.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa Československá obchodná banka, a.s., so sídlom Bratislava, Michalská 18, IČO: 36854140, zastúpený Advokátskou kanceláriou Cipciar & partners, s. r. o., so sídlom Bratislava, Haburská 49/F, IČO: 36716669, proti odporcom 1/ maloletý D. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom W., M. S. XX, štátny občan SR, zastúpený zákonnou zástupkyňou matkou C. P., rod. T., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom W., ul. M. S. XX a odporkyňu 2/ E. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W., J. P. XXXX/XX, štátnej občanke SR, o zaplatenie 6.689,57 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Zvolen zo dňa 06. 11. 2012, č. k. 15C/45/2012 - 101, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu m e n í tak, že odporcovia v 1/ a 2/ rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi istinu vo výške 6 689,57 eur spolu so 16,40% ročným úrokom zo sumy 3 872,15 eur od 15. 08. 2011 do zaplatenia a 9% ročným úrokom zo sumy 5 691,41 eur od 15. 08. 2011 do zaplatenia, ako aj uhradiť trovy konania vo výške 988,40 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Odporcovia v 1/ a 2/ rade sú povinní nahradiť spoločne a nerozdielne navrhovateľovi trovy odvolacieho konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 44,36 eur do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia na účet právneho zástupcu navrhovateľa.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd rozhodol tak, že odporcovia v 1/ a 2/ rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi istinu vo výške 6 689,57 eur spolu so 16,40% ročným úrokom zo sumy 3 872,15 eur od 15. 08. 2011 do zaplatenia a 9% ročný úrok z omeškania zo sumy 5 691,41 eur od 15. 08. 2011 do zaplatenia, ako aj uhradiť trovy konania vo výške 988,40 eur v pravidelných mesačných splátkach po 20,- eur splatných vždy do 20. dňa v mesiaci pod hrozbou straty výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej splátky počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že vzhľadom na osobné, majetkové a rodinné pomery odporcov súd s poukazom na ust. § 160 ods. 1 O. s. p. povolil splácať dlžnú sumu v splátkach, pričom určil nielen výšku splátok, ale aj následky v prípade omeškania sa čo i len s jednou splátkou. Pôvodne v konaní bol zaviazaný k povinnosti zaplatiť žalovanú sumu odporca v 1/ rade E. P., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom W., P. XXXX/X, a to spoločne s odporkyňou v 2/ rade E. K., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom W., J. P. XXXX/XX. Po vyhlásení rozhodnutia prvostupňového súdu (dňa 06. 11. 2012) odporca v 1/ rade E. P., nar. XX. XX. XXXX, zomrel dňa XX. XX. XXXX, ako súd zistil z pripojeného dedičského spisu Okresného súdu Zvolen č. k. 32D/124/2012.

Proti rozhodnutiu prvostupňového súdu podal odvolanie v zákonom stanovenej lehote navrhovateľ, a to v časti, v ktorej povolil prvostupňový súd odporcom v 1/ a 2/ rade splácať žalovanú pohľadávku v 20,- eur mesačných splátkach. Žiadal, aby odvolací súd v zmysle ust. § 220 O. s. p. v spojení s ust. § 223 O. s. p. rozsudok prvostupňového súdu zmenil tak, že zaviazá odporcov v 1/ a 2/ rade zaplatiť navrhovateľovi žalovanú sumu do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň žiadal, aby súd

zaviazal odporcov na náhradu trov odvolacieho konania. Poukázal na to, že odporcovia ako dlžníci sa podľa zmluvy zaviazali splácať úroky a istinu úveru v mesačných anuitných splátkach vo výške 121,89 eur vždy 15. deň v mesiaci. Súd však svojím rozhodnutím povolil odporcom splácanie dlhu v splátkach po 20,- eur, teda v splátkach ešte nižších ako boli pôvodne dohodnuté. Poukázal na to, že len úroky z úveru a úroky z omeškania, na ktorých zaplatenie sa prednostne započítava akékoľvek plnenie zo strany odporcov, predstavuje sumu približne 96,- eur mesačne. Súdom určená splátka vo výške 20,- eur mesačne nepostačuje ani na úhradu úrokov z poskytnutého úveru a súdom priznaná suma by tak odporcami nebola nikdy navrhovateľovi reálne zaplatená (ak by nedošlo k zosplateniu celého dlhu). Práve povolením uhrádzať súdom priznanú sumu v mesačných splátkach po 20,- eur súd zapríčinil, že sa zaplatenie žalovanej sumy stalo fakticky nevyhnutné. Doba splatnosti by v takom prípade predstavovala 335 mesiacov, čo predstavuje takmer 28 rokov od právoplatnosti súdneho rozhodnutia, čím by bola podstatne prekročená aj pôvodná konečná lehota splatnosti úveru (15. 12. 2011), nehovoriac o tom, že celý úver sa v dôsledku nedodržania dohodnutých splátok zo strany odporcov stal splatným už dňa 15. 05. 2009. Súdom určená výška splátok dlhu nielenže nezodpovedá vyššie citovaným základným zásadám občianskeho súdneho konania v zmysle § 160 ods. 1 O. s. p., ale v dôsledku neprimeranej výhody poskytnutej odporcom, došlo aj k porušeniu rovnosti účastníkov občiansko-právnych vzťahov (§ 2 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

Vzhľadom k tomu, že odporca v 1/ rade E. P. zomrel hneď na druhý deň po vyhlásení rozsudku, súd ďalej potom konal s dedičom E. P., a to maloletým D. P., ktorý je zastúpený zákonnou zástupkyňou C. P..

Vo vyjadrení k odvolaniu zákonná zástupkyňa maloletého uviedla, že nakoľko odporca v 1/ rade E. P. zahynul a jeho dedičom zo zákona sa stal jej syn, majú právo toto dedičstvo odmietnuť. Toto právo si aj uplatnia. Keďže odporkyňa v 2/ rade stále žije, majú za to, aby súd celú dlžnú sumu vymáhal od odporkyne v 2/ rade, čiže od E. P., rod. K.. Nakoľko oni tento dlh nespôsobili majú za to, aby celú dlžnú sumu zaplatil odporca v 2/ rade. Nakoľko maloletý má len 13 rokov, nemá ani z čoho zaplatiť takú veľkú sumu.

Odporkyňa v 2/ rade vyjadrenie k odvolaniu nepodala.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1, 2 O. s. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 1, 2 O. s. p. rozsudok okresného súdu v napadnutej časti podľa ust. § 220 O. s. p. zmenil z nasledujúcich dôvodov.

Odvolací súd v danom prípade skúmal, či sú splnené podmienky pre povolenie odporcom splácať dlh s poukazom na ust. § 160 O. s. p. Ak súd povolí plnenie v splátkach, musí vždy presnejšie určiť ich výšku a podmienky splatnosti, a tento výrok musí náležite odôvodniť. Hľadiskami pre úvahu súdu, či má odporcov, ktorého platobnú povinnosť určil, priznať výhodu splátok, bude najmä výška priznaného plnenia, platobná schopnosť odporcu a aj v konaní prejavovaná snaha o plnenie záväzku, ako aj skutočnosť, či prípadné priznanie splátok nebolo pre navrhovateľa príliš ťaživé a nespravodlivé.

V tomto smere odvolací súd poukazuje na charakter úpravy rozhodovania podľa § 160 ods. 1 O. s. p. vo väzbe na § 18 O. s. p., podľa ktorého zákonného ustanovenia vety prvej a tretej, účastníci majú v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv. Pre možnosť postupu a rozhodovania súdu podľa § 160 ods. 1 O. s. p. zákonná úprava nestanovuje osobitné kritériá, je však zrejmé, že z formulácie „súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následnosť zročnosť celého plnenia“ vyplýva, že ide o fakultatívnu právnu úpravu, možnosť súdu, aby s prihliadnutím na konkrétne okolnosti prípadu usúdil, zvažil, či sú dané podmienky pre určenie splátok. Teda na možnosť splácania dlhu, ktorého existenciu rozsudkom vo vzťahu dlžníka a veriteľa deklaratórne určí, nie je zákonný nárok. Odvolací súd v tejto rovine akcentuje, že len v odôvodnených prípadoch, keď je plnenie už splatné, a to výnimočne môže súd rozhodnúť, že sa bude plniť v splátkach.

Prvostupňový súd pri priznaní splátok nepostupoval precízne, keď nezistoval riadne pomery účastníkov konania, v spise sa nenachádzajú žiadne hodnoverné dôkazy preukazujúce nepriaznivú situáciu odporcov v 1/ a 2/ rade, ktorá by umožňovala priznanie splátok v zmysle § 160 O. s. p. Naviac, odporcovia nesplácali žalovanú pohľadávku dobrovoľne ku dňu rozhodnutia súdu, pričom mali tú možnosť aspoň

v minimálnej výške pohľadávku splácať. Odvolací súd zohľadnil aj túto skutočnosť pri rozhodovaní. Odvolanie navrhovateľa je dôvodné, keď poukazuje na tú skutočnosť, že v prípade, že by odporcovia splácali žalovanú pohľadávku po 20,- eur, túto by vyrovnali až za 334,47 mesiacov, čo predstavuje viac ako 27 rokov. V prípade poskytnutých 20,- eur mesačných splátok, nie je zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov navrhovateľa a uvedené rozhodnutie je voči navrhovateľovi nespravodlivé. Splátky prvostupňový súd určil neprimerane jednak k výške žalovanej pohľadávky, ako aj k samotnej pôvodnej výške splátok úveru (121,89 eur). Vzhľadom na vyššie uvedené, ako aj výšku žalovanej pohľadávky, ako aj správanie sa odporcov, ktorí dobrovoľne nesplácajú žalovanú pohľadávku, súd rozhodnutie okresného súdu zmenil a zaviazal odporcov v 1/ a 2/ rade zaplatiť žalovanú pohľadávku v lehote do troch dní.

Pretože odporca v 1/ rade zomrel dňa 07. 11. 2012, do jeho práv a povinností vstúpil jeho zákonný dedič maloletý D. P., nar. XX. XX. XXXX v zmysle ust. § 470 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého dedič zodpovedá do výšky ceny nadobudnutého dedičstva za primerané náklady spojené s pohrebom poručiťľa a za poručiťľove dlhy, ktoré na neho prešli poručiťľovou smrťou. Zo zásady, že sa dedičstvo nadobúda poručiťľovou smrťou (§460) vyplýva, že okamihom smrti poručiťľfa vstupuje dedič na jeho miesto a stáva sa subjektom všetkých práv poručiťľfa ako aj povinností, ktoré smrťou nezanikajú. Aby dedenie nebolo pre dediča rizikom, ust. § 470 Občianskeho zákonníka upravuje rozsah dedičovej zodpovednosti, jednak za primerané náklady spojené s pohrebom poručiťľfa a jednak za poručiťľove dlhy, ktoré na neho prešli poručiťľovou smrťou, a to tak, že túto zodpovednosť obmedzujú výškou ceny nadobudnutého dedičstva. Ochrana dediča podľa uvedeného ustanovenia spočíva v tom, že jeho zodpovednosť voči veriteľom je obmedzená cenou nadobudnutého dedičstva. V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že z pripojeného dedičského spisu zistil, že konanie o dedičstve po poručiťľovi E. P., nar. XX. XX. XXXX, naposledy bytom J. U. XXX, ktorý zomrel dňa 07. 11. 2012, bolo Okresným súd Zvolen v dedičskej veci 32D/124/2012 - 98 uznesením zo dňa 29. 07. 2013 zastavené. Zároveň súd vydal majetok nepatrnej hodnoty z vkladu na účte č. XXXXXXXXXXX/XXXX vedený v M., a. s., T. na meno poručiťľfa so zostatkom 1 652,33 eur ku dňu 31. 12. 2012, ako aj osobné motorové vozidlo EVČ: DT XXX AK, rok výroby 1995 v hodnote 100,- eur D. P., nar. XX. XX. XXXX (otcovi poručiťľfa), ktorý sa postaral o pohreb poručiťľfa. Dedičské konanie teda bolo podľa § 175h ods. 2 O. s. p. zastavené, pretože poručiťľf zanechal majetok nepatrnej hodnoty a súd ho vydal tomu, kto sa postaral o jeho pohreb. Uvedené uznesenie sa stalo právoplatným dňa 13. 09. 2013.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1 O. s. p.. § 151 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p. V odvolacom konaní bol úspešný navrhovateľ, preto mu patrí náhrada trov odvolacieho konania. Navrhovateľ si vyčíslil trovy odvolacieho konania za dva úkony 587,93 eur. Predmetom odvolacieho konania ale nebola suma 6 689,57 eur, ktorá predstavovala základ pre výpočet trov v prvostupňovom konaní, ale odvolanie smerovalo len do splatnosti žalovanej pohľadávky. Preto tarifné hodnotenie veci v odvolacom konaní predstavuje v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) vyhl. MS SR: 655/2004 Z. z. v znení účinnom do 30. 06. 2013 sumu 58,69 eur. Túto odmenu odvolací súd ďalej v zmysle ust. § 14 ods. 3 písm. b) vyššie citovanej vyhlášky krátil o polovicu, a teda navrhovateľovi priznal odmenu za 1 úkon vo výške 29,34 eur, a to za podanie odvolania. Trovy odvolacieho konania potom predstavujú za 1 úkon 29,34 eur, režijný paušál 7,63 eur + 20% DPH spolu 44,36 eur.

Pokiaľ si navrhovateľ uplatnil úkon - príprava a prevzatie zastúpenia v odvolacom konaní (nakoľko si zvolil nového advokáta), tu odvolací súd dodáva, že uvedený úkon nepovažoval za účelný a je len vecou navrhovateľa, že si zvolil nového právneho zástupcu. Uvedená situácia nemôže byť na ťarchu odporcom, a to už aj vzhľadom na predmet odvolacieho konania, ktorým bola splatnosť žalovanej pohľadávky.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.